

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Чорноморський національний університет імені Петра Могили

Факультет економічних наук

Кафедра менеджменту

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Перший проректор

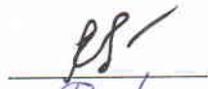
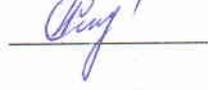
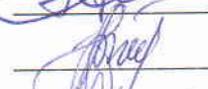
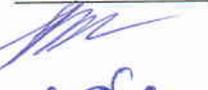
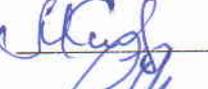
Юрій КОТЛЯР

“ ” 2024 року

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ОПЕРАЦІЙНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ»**

Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

Спеціальність 073 «Менеджмент», 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність, 071 «Облік і оподаткування», 193 «Геодезія та землеустрій»

Розробник	Тетяна ЛУНКІНА	
Т.в.о. завідувача кафедри розробника	Любов ДРАНУС	
Т.в.о. завідувача кафедри спеціальності 073 «Менеджмент»	Любов ДРАНУС	
Завідувач кафедри спеціальності <u>071</u> «Облік і оподаткування»	Юрій ВЕЛИКИЙ	
Завідувач кафедри спеціальності <u>193</u> «Геодезія та землеустрій»	Лев ПЕРОВИЧ	
Завідувач кафедри 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність, 071 «Облік і оподаткування»	Людмила ЄВЧУК	
Гарант освітньої програми 073	Костянтин НЕТУДИХАТА	
Гарант освітньої програми 071	Наталія РУДЕНКО	
Гарант освітньої програми 193	Олена ЛАЗАРЕВА	
Декан факультету /директор інституту	Світлана БЕЛІНСЬКА	
/ Гарант освітньої програми 076	Олександра СТОЯН	
Т.в.о. директора ННПО	Катерина ЗУБ	
Начальник НМВ	Сергій ШКІРЧАК	

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показника	Характеристика дисципліни	
Найменування дисципліни	«Операційний менеджмент»	
Галузь знань	07 «Управління та адміністрування» 19 «Архітектура та будівництво»	
Спеціальність	073 «Менеджмент» 071 «Облік і оподаткування», 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність», 193 «Геодезія та землеустрій»	
Спеціалізація (якщо є)		
Освітня програма	Менеджмент Облік і оподаткування Бізнес у сфері послуг Геодезія та землеустрій	
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)	
Статус дисципліни	Нормативна (073) Вибіркова (071, 076, 193)	
Курс навчання	3(073), 4 (071, 076, 193)	
Навчальний рік	2024-2025 н.р.	
Номер(и) семестрів (триместрів):	Денна форма	Заочна форма
	7 (071, 076)	076
Загальна кількість кредитів ЄКТС/годин	4 кредита / 120 годин	
Структура курсу: – лекції – семінарські заняття (практичні, лабораторні, півгрупові) – годин самостійної роботи студентів	Денна форма	Заочна форма
	30	6
	30	8
	60	106
Відсоток аудиторного навантаження	50%	12%
Мова викладання	українська	
Форма проміжного контролю (якщо є)		
Форма підсумкового контролю	Залік	
Номер(и) семестрів (триместрів):	Денна форма	Заочна форма
	5 (073), 7 (193)	073
Загальна кількість кредитів ЄКТС/годин	5 кредитів / 150 годин	
Структура курсу: – лекції – семінарські заняття (практичні, лабораторні, півгрупові) – годин самостійної роботи студентів	Денна форма	Заочна форма
	30	8
	30	8
	90	104
Відсоток аудиторного навантаження	40%	13%
Мова викладання	українська	
Форма проміжного контролю (якщо є)		
Форма підсумкового контролю	Екзамен	

2. Мета, завдання та результати вивчення дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Операційний менеджмент» є формування у майбутніх менеджерів умінь розроблення операційної стратегії, створення та використання галузевих операційних підсистем як основи забезпечення досягнення місії організації.

Основними завданнями вивчення навчальної дисципліни «Операційний менеджмент» є:

- опанування основ операційного менеджменту, оскільки операційна система є однією з найважливіших складових підприємства;
- засвоєння принципів та методів раціональної організації, планування і контролю за функціонуванням операційних систем різних видів;
- набуття вміння розробляти операційну стратегію підприємства;
- формування вміння обґрунтовувати рішення щодо створення операційної системи, підтримання належного режиму її функціонування;
- набуття вміння здійснювати менеджмент якості та управляти продуктивністю операційної діяльності організації;
- засвоєння особливостей операційного менеджменту на підприємствах різних галузей.

Передумови вивчення дисципліни:

Дисципліна «Операційний менеджмент» тісно пов'язана з теоретичними і практичними проблемами таких дисциплін, які вивчались раніше: Менеджмент, Інформаційні системи та технології, Економіка підприємства.

Очікувані результати навчання: виявляти навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень; застосовувати методи менеджменту для забезпечення ефективності діяльності організації; демонструвати навички взаємодії, лідерства, командної роботи; демонструвати навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, бути критичним і самокритичним; виконувати дослідження індивідуально та/або під керівництвом лідера.

У результаті вивчення дисципліни студент:

має знати:

- методи організації виробництва з урахуванням сучасних вимог науково - технічного прогресу;
- новітні шляхи інтенсифікації виробництва і підвищення ефективності використання потужностей;
- питання організації матеріально-технічного забезпечення виробництва і збуту продукції, технічної підготовки виробництва до випуску нової продукції і організації технічного контролю якості продукції на підприємстві;
- організаційно-економічну підготовку виробництва, а також проектування організації виробництва, її вдосконалення та використання зарубіжного досвіду в галузі організації виробництва.

має вміти:

- прогнозувати стратегію розвитку організації, ефективність і конкурентоспроможність продукції, що випускається, вивчати й оцінювати зовнішні і внутрішні фактори, що впливають на конкурентоспроможність;
- аналізувати ситуації, прогнозувати, економічно оцінювати і приймати конкурентоспроможні, стратегічні, управлінські рішення в умовах невизначеності;
- організовувати себе і колектив на досягнення поставлених цілей, виконувати функції розподільника ресурсів, диспетчера і координатора, делегувати функції і відповідальність по рівнях керування, організовувати стимулювання працівників за реалізацію концепції маркетингу (орієнтації діяльності на споживача), економію ресурсів, досягнення конкурентоспроможності керованих об'єктів.

Спеціальність 073

Програмні компетенції

- *Інтегральна компетентність(ІК):*

- Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, які характеризуються комплексністю і невизначеністю умов, у сфері менеджменту або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів соціальних та поведінкових наук.

Загальні компетентності (ЗК) :

- ЗК 3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу.
- ЗК 4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК 5. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
- ЗК 8. Навички використання інформаційно-комунікаційних технологій.

Фахові компетентності (СК):

- СК 3. Здатність визначати перспективи розвитку організації.
- СК 4. Вміння визначати функціональні області організації та зв'язки між ними.
- СК 11. Здатність створювати та організовувати ефективні комунікації в процесі управління.

Програмні результати навчання (ПРН):

- ПРН 3. Демонструвати знання теорій, методів і функцій менеджменту, сучасних концепцій лідерства.
- ПРН 4. Демонструвати навички виявлення проблеми та обґрунтування управлінських рішень.
- ПРН 6. Виявляти навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень.
- ПРН 11. Демонструвати навички аналізу ситуації та здійснення комунікації у різних сферах діяльності організації
- ПРН 17. Виконувати дослідження індивідуально та/або в групі під керівництвом лідера.

Спеціальність 071

- *Інтегральна компетентність(ІК):*

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та проблеми у сферах підприємницької, торговельної та біржової діяльності або в процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів відповідних наук і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК) :

- ЗК 1 Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК 2 Здатність застосовувати отримані знання в практичних ситуаціях бізнесу в сфері послуг
- ЗК 6 Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
- ЗК 7 Здатність працювати в команді.

Фахові компетентності (СК):

- СК 1 Критичне осмислення теоретичних засад підприємницької, торговельної та біржової діяльності.
- СК 2 Здатність обирати та використовувати відповідні методи, інструментарій для обґрунтування рішень щодо створення, функціонування бізнесу в сфері послуг, підприємницьких, торговельних і біржових структур.
- СК 7 Здатність визначати і виконувати професійні завдання з організації діяльності бізнесу у сфері послуг, підприємницьких, торговельних та біржових структур.

Програмні результати навчання (ПРН):

- ПРН 1 Використовувати базові знання з підприємництва, торгівлі і біржової діяльності й уміння критичного мислення, аналізу та синтезу в професійних цілях.
- ПРН 2 Застосовувати набуті знання для виявлення, постановки та вирішення завдань за різних практичних ситуацій в підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності
- ПРН 7 Демонструвати підприємливість в різних напрямках професійної діяльності/

3.1 Програма навчальної дисципліни

Денна форма:

071 «Облік і оподаткування»,

076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»

	Теми	Лекції	Практичні (семінарські, лабораторні, півгрупові)	Самостійна робота
1	Тема 1. Операційний менеджмент як різновид функціонального менеджменту	4	4	6
2	Тема 2. Операційна стратегія як основа проектування операційної системи	4	4	7
3	Тема 3. Операційна система організації: поняття, склад та види	2	2	7
4	Тема 4. Операційна діяльність: ресурси, процеси та результати	4	4	7
5	Тема 5. Управління процесом проектування операційної системи	4	4	6
6	Тема 6. Управління поточним функціонуванням операційної системи	2	2	7
7	Тема 7. Управління проектами	2	2	7
8	Тема 8. Менеджмент якості та управління продуктивністю операційної діяльності	4	4	7
9	Тема 9. Управління результативністю операційної діяльності	4	4	6
	Всього за курсом	30	30	60

073 «Менеджмент», 193 «Геодезія та землеустрій»

	Теми	Лекції	Практичні (семінарські, лабораторні, півгрупові)	Самостійна робота
1	Тема 1. Операційний менеджмент як різновид функціонального менеджменту	4	4	10
2	Тема 2. Операційна стратегія як основа проектування операційної системи	4	4	10

3	Тема 3. Операційна система організації: поняття, склад та види	2	2	10
4	Тема 4. Операційна діяльність: ресурси, процеси та результати	4	4	10
5	Тема 5. Управління процесом проектування операційної системи	4	4	10
6	Тема 6. Управління поточним функціонуванням операційної системи	2	2	10
7	Тема 7. Управління проектами	2	2	10
8	Тема 8. Менеджмент якості та управління продуктивністю операційної діяльності	4	4	10
9	Тема 9. Управління результативністю операційної діяльності	4	4	10
	Всього за курсом	30	30	90

3.2 Заочна форма навчання спеціальність 076

№	Теми	Лекції	Практичні (семінарські, лабораторні, півгрупові)	Самостійна робота
1.	Операційний менеджмент як різновид функціонального менеджменту	1	2	26
2.	Операційна система організації: поняття, склад та види	1	2	26
3	Управління проектами	2	2	26
4	Управління результативністю операційної діяльності	2	2	28
	Всього за курсом	6	8	106

3.3 Заочна форма навчання спеціальність 073

№	Теми	Лекції	Практичні (семінарські, лабораторні, півгрупові)	Самостійна робота
1.	Операційний менеджмент як різновид функціонального менеджменту	2	2	26
2.	Операційна система організації: поняття, склад та види	2	2	26
3	Управління проектами	2	2	26
4	Управління результативністю операційної діяльності	2	2	26
	Всього за курсом	8	8	104

3. Зміст навчальної дисципліни

4.1. План лекцій

№	Тема заняття / план
1	Тема 1. Операційний менеджмент як різновид функціонального менеджменту 1) Сутність і місце операційного менеджменту в системі менеджменту підприємства. 2) Природа, історичний розвиток операційного менеджменту. 3) Наукові підходи до операційного менеджменту.
2	Тема 1. Операційний менеджмент як різновид функціонального менеджменту 1) Принципи, функції та методи операційного менеджменту. Цілі та основні завдання операційного менеджменту. 2) Класифікація операційної системи. Відмінні характеристики виробничих систем і підсистем. 3) Управління виробничими системами. 4) Методи управління операційними системами.
3	Тема 2. Операційна стратегія як основа проектування операційної системи 1) Сутність та етапи розробки операційної стратегії. 2) Формування стратегії виробництва товару. 3) Розробка стратегії процесу. 4) Стратегічні рішення операційного менеджменту.
4	Тема 2. Операційна стратегія як основа проектування операційної системи 1) Сучасні концепції стратегічного менеджменту. 2) Сутність і основні поняття операційної стратегії. 3) Елементи операційної стратегії. 4) Корпоративні фактори.
5	Тема 3. Операційна система організації: поняття, склад та види 1) Сутність системного підходу до операційного менеджменту. 2) Операційна система як об'єкт управління. 3) Класифікаційні підходи до операційних систем. 4) Характеристика операційних систем різних видів.
6	Тема 4. Операційна діяльність: ресурси, процеси та результати 1) Сутність поняття «операційна діяльність підприємства». 2) Операційні процеси організації – динамічна основа функціонування та розвитку операційної системи. 3) Принципи організації та складність операційних процесів. 4) Типи операційних процесів, їх ознаки.
7	Тема 4. Операційна діяльність: ресурси, процеси та результати 1) Форми організаційних структур проекту: відособлений, функціональний, матричний. 2) Планування робіт за методом критичного шляху. Поняття сітьового графіка. 3) Тимчасові моделі. Моделі типу «час-витрати». 4) Управління ресурсами.
8	Тема 5. Управління процесом проектування операційної системи 1) Проектування операційної системи: сутність, цілі та етапи. 2) Проектування виробів та процесів операційної системи. 3) Види проектування в операційному менеджменті. 4) Сучасний рівень розвитку операційних систем. Проектування операційних систем.
9	Тема 5. Управління процесом проектування операційної системи 1) Концептуальний підхід до маркетингової стратегії: модель «маркетинг-мікс». 2) Концепція життєвого циклу продукту. 3) Значення прогнозування. 4) Інновації.

	5) Маркетинг і корпоративне стратегічне планування.
10	Тема 6. Управління поточним функціонуванням операційної системи 1) Довгострокове, середньострокове та короткострокове планування операцій, агрегатне планування в операційному менеджменті. 2) Функції, завдання та основні вимоги до оперативного управління. 3) Види систем оперативного управління виробництвом. Контроль в операційному менеджменті. 4) Робоче середовище та умови праці в операційній системі. Організація праці в операційній системі
11	Тема 7. Управління проектами 1) Сутність проектного підходу до управління організацією. 2) Загальні ознаки проектів. Життєвий цикл проекту 3) Менеджмент проекту.
12	Тема 8. Менеджмент якості та управління продуктивністю операційної діяльності 1) Загальний менеджмент якості (TQM) 2) Показники якості та методи їх оцінки. Планування якості 3) Контроль якості сировини, матеріалів, товарів та послуг 4) Управління якістю продукції: галузеві особливості
13	Тема 8. Менеджмент якості та управління продуктивністю операційної діяльності 1) Поняття, значення та фактори забезпечення якості товарів та послуг. 2) Показники якості та методи їх оцінювання. 3) Основні підходи щодо менеджменту якості. 4) Аналіз існуючих програм забезпечення якості.
14	Тема 9 Управління продуктивністю операційної діяльності 1) Поняття продуктивності організації 2) Комплексний підхід до питань продуктивності. 3) Технологія управління продуктивністю виробничої системи
15	Тема 9 Управління продуктивністю операційної діяльності 1) Показники результативності функціонування виробничих та невиробничих операційних систем. 2) Продуктивність операційної діяльності як міра результативності операційного менеджменту. 3) Комплексний підхід до питань продуктивності.

4.2. План практичних (семінарських, лабораторних, півгрупових) занять

№	Тема заняття / план
1	Тема 1. Операційний менеджмент як різновид функціонального менеджменту <i>I. Питання для обговорення:</i> 1) Сутність і місце операційного менеджменту в системі менеджменту підприємства 2) Природа, історичний розвиток операційного менеджменту. Наукові підходи до операційного менеджменту 3) Принципи, функції та методи операційного менеджменту. Цілі та основні завдання операційного менеджменту <i>II. Розгляд практичних ситуацій, тести.</i> Практичні ситуації: дати відповіді на запитання (питання для контролю) та підготувати обґрунтовані узагальнення (з оформленням у зошит). <i>Результати обговорення оформлюються у конспект і оцінюються залежно від участі і активності студента в обговоренні (максимальна кількість балів за заняття – 2, min – 0,5).</i> (Див. критерії поточного оцінювання знань під час семінарських, практичних занять*)
2	Тема 1. Операційний менеджмент як різновид функціонального менеджменту

	<p><i>I. Питання для обговорення:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Виробнича система: елементи, цілі та сутність функціонування. 2) Операційна система організації: структурна схема, тривалість життєвого циклу. 3) Розбіжності між процесами виробництва продукції і послуг. 4) Основні методи і моделі операційного менеджменту. <p><i>II. Розгляд практичних ситуацій, тести.</i></p> <p>Практичні ситуації: 1. Дати відповіді на запитання (питання для контролю) та підготувати обґрунтовані узагальнення (з оформленням у зошит). 2. Виконати завдання (задачі, кейс).</p> <p><i>Результати обговорення оформлюються у конспект і оцінюються залежно від участі і активності студента в обговоренні (максимальна кількість балів за заняття–2, min–0,5).</i></p> <p><i>(Див. критерії поточного оцінювання знань під час семінарських, практичних занять*)</i></p>
3	<p>Тема 2. Операційна стратегія як основа проектування операційної системи</p> <p><i>I. Питання для обговорення:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Сутність та етапи розробки операційної стратегії 2) Формування стратегії виробництва товару 3) Розробка стратегії процесу 4) Особливості стратегій сервісних процесів 5) Поняття “виражена компетентність”, “конкурентоспроможність операційної системи” 6) Стратегічні рішення операційного менеджменту <p><i>II. Розгляд практичних ситуацій, тести.</i></p> <p>Практичні ситуації: дати відповіді на запитання (питання для контролю) та підготувати обґрунтовані узагальнення (з оформленням у зошит).</p> <p><i>Результати обговорення оформлюються у конспект і оцінюються залежно від участі і активності студента в обговоренні (максимальна кількість балів за заняття–2, min–0,5).</i></p> <p><i>(Див. критерії поточного оцінювання знань під час семінарських, практичних занять*)</i></p>
4	<p>Тема 2. Операційна стратегія як основа проектування операційної системи</p> <p><i>I. Питання для обговорення:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Структурна схема операційної стратегії у сфері виробництва. 2) Поняття виробничої функції. 3) Приклади процедури розвитку виробничої стратегії. 4) Операційна стратегія у сфері послуг. <p><i>III. Розгляд практичних ситуацій, тести.</i></p> <p>Практичні ситуації: 1. Дати відповіді на запитання (питання для контролю) та підготувати обґрунтовані узагальнення (з оформленням у зошит). 2. Виконати завдання (задачі, кейс).</p> <p><i>Результати обговорення оформлюються у конспект і оцінюються залежно від участі і активності студента в обговоренні (максимальна кількість балів за заняття–2, min–0,5).</i></p> <p><i>(Див. критерії поточного оцінювання знань під час семінарських, практичних занять*)</i></p>
5	<p>Тема 3. Операційна система організації: поняття, склад та види</p> <p><i>I. Питання для обговорення:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Сутність системного підходу до операційного менеджменту 2) Операційна система як об'єкт управління 3) Класифікаційні підходи до операційних систем 4) Характеристика операційних систем різних видів <p><i>II. Розгляд практичних ситуацій, тести.</i></p> <p>Практичні ситуації: дати відповіді на запитання (питання для контролю) та підготувати обґрунтовані узагальнення (з оформленням у зошит).</p>

	<p><i>Результати обговорення оформлюються у конспект і оцінюються залежно від участі і активності студента в обговоренні (максимальна кількість балів за заняття – 2, min – 0,5).</i></p> <p><i>(Див. критерії поточного оцінювання знань під час семінарських, практичних занять*)</i></p>
6	<p>Тема 4. Операційна діяльність: ресурси, процеси та результати</p> <p><i>I. Питання для обговорення:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Сутність поняття «операційна діяльність підприємства» 2) Операційні процеси організації – динамічна основа функціонування та розвитку операційної системи 3) Принципи організації та складність операційних процесів 4) Типи операційних процесів, їх ознаки 5) Організація операційного процесу у просторі та часі <p><i>II. Розгляд практичних ситуацій, тести.</i></p> <p>Практичні ситуації: дати відповіді на запитання (питання для контролю) та підготувати обґрунтовані узагальнення (з оформленням у зошит).</p> <p><i>Результати обговорення оформлюються у конспект і оцінюються залежно від участі і активності студента в обговоренні (максимальна кількість балів за заняття – 2, min – 0,5).</i></p> <p><i>(Див. критерії поточного оцінювання знань під час семінарських, практичних занять*)</i></p>
7	<p>Тема 4. Операційна діяльність: ресурси, процеси та результати</p> <p><i>I. Питання для обговорення:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Поняття проекту. Методи управління проектами. 2) Форми контролю за ходом виконання проекту. 3) Форми організаційних структур проекту: відособлений, функціональний, матричний. 4) Методи планування операцій за проектом. 5) Тимчасові моделі. Методи PERT і CPM, розходження між ними. 6) Моделі типу «час-витрати». 7) Управління ресурсами. 8) Методи управління проектами та їх вплив на ефективність управління операціями. <p><i>II. Розгляд практичних ситуацій, тести.</i></p> <p>Практичні ситуації: 1. Дати відповіді на запитання (питання для контролю) та підготувати обґрунтовані узагальнення (з оформленням у зошит).</p> <p>2. Виконати контрольну роботу №1. (максимальна кількість балів за контрольну роботу – 5б).</p> <p><i>Результати обговорення оформлюються у конспект і оцінюються залежно від участі і активності студента в обговоренні (максимальна кількість балів за заняття – 2, min – 0,5).</i></p> <p><i>(Див. критерії поточного оцінювання знань під час семінарських, практичних занять*)</i></p>
8	<p>Тема 5. Управління процесом проектування операційної системи</p> <p><i>I. Питання для обговорення:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Проектування операційної системи: сутність, цілі та етапи 2) Проектування виробів та процесів операційної системи 3) Види проектування в операційному менеджменті 4) Особливості проектування продукту та процесів у сфері послуг 5) Сучасний рівень розвитку операційних систем <p><i>II. Розгляд практичних ситуацій, тести.</i></p> <p>Практичні ситуації: дати відповіді на запитання (питання для контролю) та підготувати обґрунтовані узагальнення (з оформленням у зошит).</p> <p><i>Результати обговорення оформлюються у конспект і оцінюються залежно від</i></p>

	<p>участі і активності студента в обговоренні (максимальна кількість балів за заняття–2, min–0,5).</p> <p>(Див. критерії поточного оцінювання знань під час семінарських, практичних занять*)</p>
9	<p>Тема 5. Управління процесом проектування операційної системи</p> <p><i>I. Питання для обговорення:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Проектування операційних систем. 2) Особливості розміщення приміщень і обладнання сервісних підрозділів підприємства 3) Планування офісу. Розміщення обладнання та планіровка приміщень 4) Планування і нормування праці <p><i>III. Розгляд практичних ситуацій, тести.</i></p> <p>Практичні ситуації: 1. Дати відповіді на запитання (питання для контролю) та підготувати обґрунтовані узагальнення (з оформленням у зошит). 2. Виконати завдання (задачі, кейс).</p> <p><i>Результати обговорення оформлюються у конспект і оцінюються залежно від участі і активності студента в обговоренні (максимальна кількість балів за заняття–2, min–0,5).</i></p> <p>(Див. критерії поточного оцінювання знань під час семінарських, практичних занять*)</p>
10	<p>Тема 6. Управління поточним функціонуванням операційної системи</p> <p><i>I. Питання для обговорення:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Довгострокове, середньострокове та короткострокове планування операцій, агрегатне планування в операційному менеджменті 2) Агрегатне планування: стратегічні та тактичні аспекти 3) Функції, завдання та основні вимоги до оперативного управління 4) Організація диспетчерування виробництва 5) Види систем оперативного управління виробництвом 6) Контроль в операційному менеджменті 7) Характеристика та функції матеріально-технічного забезпечення підприємства 8) Управлінські рішення в сфері управління запасами та пов'язаними з ними витратами 9) Робоче середовище та умови праці в операційній системі 10) Організація праці в операційній системі <p><i>II. Розгляд практичних ситуацій, тести.</i></p> <p>Практичні ситуації: дати відповіді на запитання (питання для контролю) та підготувати обґрунтовані узагальнення (з оформленням у зошит).</p> <p><i>Результати обговорення оформлюються у конспект і оцінюються залежно від участі і активності студента в обговоренні (максимальна кількість балів за заняття–2, min–0,5).</i></p> <p>(Див. критерії поточного оцінювання знань під час семінарських, практичних занять*)</p>
11	<p>Тема 7. Управління проектами</p> <p><i>I. Питання для обговорення:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Сутність проектного підходу до управління організацією 2) Загальні ознаки проектів 3) Життєвий цикл проекту 4) Менеджмент проекту 5) Характеристика методів планування та контролю проектів 6) Програмне забезпечення управління проектами <p><i>II. Розгляд практичних ситуацій, тести.</i></p> <p>Практичні ситуації: дати відповіді на запитання (питання для контролю) та підготувати обґрунтовані узагальнення (з оформленням у зошит).</p> <p><i>Результати обговорення оформлюються у конспект і оцінюються залежно від участі і активності студента в обговоренні (максимальна кількість балів за заняття–</i></p>

	<p>2, min–0,5).</p> <p>(Див. критерії поточного оцінювання знань під час семінарських, практичних занять*)</p>
12	<p>Тема 8. Менеджмент якості та управління продуктивністю операційної діяльності</p> <p><i>I. Питання для обговорення:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Загальний менеджмент якості (TQM) 2) Показники якості та методи їх оцінки 3) Нормативи якості товарів та послуг 4) Планування якості 5) Організаційне забезпечення якості <p><i>II. Розгляд практичних ситуацій, тести.</i></p> <p>Практичні ситуації: дати відповіді на запитання (питання для контролю) та підготувати обґрунтовані узагальнення (з оформленням у зошит).</p> <p><i>Результати обговорення оформлюються у конспект і оцінюються залежно від участі і активності студента в обговоренні (максимальна кількість балів за заняття–2, min–0,5).</i></p> <p>(Див. критерії поточного оцінювання знань під час семінарських, практичних занять*)</p>
13	<p>Тема 8. Менеджмент якості та управління продуктивністю операційної діяльності</p> <p><i>I. Питання для обговорення:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Контроль якості сировини, матеріалів, товарів та послуг 2) Управління якістю продукції: галузеві особливості 3) Розвиток програм забезпечення якості 4) Реалізація функції якості як можливість залучення споживача до операційного процесу 5) Продуктивність операційної діяльності як основна мета операційного менеджменту 6) Показники результативності функціонування операційних систем 7) Моделювання процесу управління продуктивністю виробничої системи 8) Особливості операційного менеджменту в різних сферах діяльності <p><i>II. Розгляд практичних ситуацій, тести.</i></p> <p>Практичні ситуації: 1. Дати відповіді на запитання (питання для контролю) та підготувати обґрунтовані узагальнення (з оформленням у зошит). 2. Виконати завдання (задачі, кейс).</p> <p><i>Результати обговорення оформлюються у конспект і оцінюються залежно від участі і активності студента в обговоренні (максимальна кількість балів за заняття–2, min–0,5).</i></p> <p>(Див. критерії поточного оцінювання знань під час семінарських, практичних занять*)</p>
14	<p>Тема 9. Управління продуктивністю операційної діяльності</p> <p><i>I. Питання для обговорення:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Поняття продуктивності організації. 2) Комплексний підхід до питань продуктивності. 3) Технологія управління продуктивністю виробничої системи. <p><i>II. Розгляд практичних ситуацій, тести.</i></p> <p>Практичні ситуації: дати відповіді на запитання (питання для контролю) та підготувати обґрунтовані узагальнення (з оформленням у зошит).</p> <p><i>Результати обговорення оформлюються у конспект і оцінюються залежно від участі і активності студента в обговоренні (максимальна кількість балів за заняття–2, min–0,5).</i></p> <p>(Див. критерії поточного оцінювання знань під час семінарських, практичних занять*)</p>
15	<p>Тема 9. Управління продуктивністю операційної діяльності</p> <p><i>I. Питання для обговорення:</i></p>

- 1) Оцінка ефективності менеджменту.
- 2) Оцінка ефективності систем менеджменту, управління постачанням.
- 3) Закупівлі «точно в термін».
- 4) Глобальні джерела постачань.
- 5) Потоки електронної інформації в постачанні.
- 6) Управління попитом.
- 7) Види і методи прогнозування.
- 8) Види і методи планування виробництва.
- 9) Системи управління товарно-матеріальними запасами.

II. Розгляд практичних ситуацій, тести.

Практичні ситуації: 1. Дати відповіді на запитання (питання для контролю) та підготувати обґрунтовані узагальнення (з оформленням у зошит). 2. Виконати контрольну роботу №1. (максимальна кількість балів за контрольну роботу – 5б).

Результати обговорення оформлюються у конспект і оцінюються залежно від участі і активності студента в обговоренні (максимальна кількість балів за заняття – 2, min–0,5).

(Див. критерії поточного оцінювання знань під час семінарських, практичних занять*)

4.3. Завдання для самостійної роботи

Необхідним елементом успішного освоєння матеріалу навчальної дисципліни є самостійна робота студентів з вітчизняною та закордонною спеціальною економічною літературою, статистичними матеріалами.

Основні види самостійної роботи, які запропоновані студентам:

- Вивчення лекційного матеріалу.
- Робота з опрацювання та вивчення рекомендованої літератури.
- Вивчення основних термінів та понять за темами дисципліни.
- Підготовка до семінарських і практичних занять, дискусій, роботи в малих групах, тестування.

Контрольна перевірка кожним студентам особистих знань за запитаннями для самоконтролю.

Методичні рекомендації до виконання самостійної роботи студента

Відпрацьовуючи практичний матеріал студент зобов'язаний відмітити в твердженнях, визначеннях, висновки, зміст або обґрунтованість яких йому незрозумілі, та звернутися до рекомендованої літератури за розв'ясненнями. При відпрацюванні практичних занять необхідно звернути увагу на питання для самоконтролю, відповіді на які мають знайти студенти під час опрацювання рекомендованої літератури. Якщо рекомендована література не містить необхідних пояснень, необхідно звернутися до викладача з питанням на практичному занятті або в час, що виділений для індивідуальних консультацій з викладачем. Якщо задане питання, що має часткове значення або слабко пов'язане з темою, що обговорюється, викладач має право призначити студенту індивідуальну консультацію в межах часу, що встановлюється діючим навчальним планом.

При виконанні самостійної роботи студент має користуватися джерелами із списку рекомендованої літератури, а також технічними засобами (калькуляторами, ЕОМ тощо).

Підготовка індивідуальних навчально-дослідних завдань та контрольних робіт вимагає користування додатковою літературою. Доповідь повинна бути оформлена письмово, містити титульний аркуш, текст доповіді, список використаних джерел. Структура доповіді: 1) актуальність дослідження; 2) основний зміст проблеми; 3) висновки. Робота доповідається на семінарському занятті. Доповідачу можуть бути задані питання з боку студентів і викладача. Оцінюється повнота доповіді та повнота наданих відповідей на запитання.

4.4. Перелік питань для самоконтролю студентів

Тематика наукових повідомлень

Тема 1. Операційний менеджмент як різновид функціонального менеджменту

Управління операціями в організаціях різних типів: загальне та специфічне.

Проблеми управління життєвим циклом операційної системи та напрями їх розв'язання.

Загальні та специфічні риси управління операціями на різних стадіях життєвого циклу операційної системи.

Операційний менеджер як носій сучасної філософії управління операціями.

Функції апарату управління виробництвом (операціями) та їх трансформація на сучасному етапі розвитку теорії та практики менеджменту.

Інформаційні технології та їх вплив на зміну характеру сучасних операцій та підходів до управління ними.

Проблеми операційного менеджменту, що виникають в сучасних організаціях під впливом механізації та автоматизації виробництва та управління й напрями їх розв'язання.

Найважливіші принципи функціонування підприємства в ринкових умовах та їх трансформація у критерії формування виробництва.

Тема 2. Операційна стратегія як основа проектування операційної системи

Роль операційного менеджменту у забезпеченні конкурентоспроможності та конкурентостійкості організації.

Ключові етапи розроблення та умови ревізії виробничої стратегії організації.

Виробнича та маркетингова стратегії фірми: сутність, різновиди, взаємозв'язок і взаємообумовленість.

Тема 3. Операційна система організації: поняття, склад та види

Процес функціонування операційної системи: усталеність та динамічність

Структура операційної системи: основні тенденції розвитку в сучасних умовах

Проблеми управління інформаційними та матеріальними потоками в операційній системі та напрями їх розв'язання

Потужність операційної системи: поняття, складові елементи, шляхи підвищення

Управління сполученням потужностей структурних елементів операційної системи

Тема 4. Операційна діяльність: ресурси, процеси та результати

Види виробничих функцій: класичні, неокласичні (Кобба-Дугласа), лінійно-обмежені (Леонт'єва), технологічні (інжинірингові) тощо.

Обґрунтування технологічного та економічного вибору виробника при частинній варіації факторів

Варіанти технологічного вибору виробника у довгостроковому періоді: за пропорційної та непропорційної варіації факторів; за постійних і змінних цін на ресурси; за різної віддачі від масштабів виробництва; за різних типів технічного прогресу тощо

Проблеми управління технічними ресурсами операційної системи та напрями їх вирішення

Проблеми управління матеріально-сировинними ресурсами операційної системи та напрями їх вирішення

Проблеми управління трудовими ресурсами операційної системи та напрями їх вирішення

Проблеми управління енергетичними ресурсами операційної системи та напрями їх вирішення

Проблеми управління просторовими ресурсами операційної системи та напрями їх вирішення

Проблеми управління інформаційним ресурсами операційної системи та напрями їх вирішення

Тема 5. Управління процесом проектування операційної системи

Специфіка управління операціями в гнучких автоматичних виробництвах

Проблеми застосування в операційній діяльності автоматизованих систем управління та напрями їх розв'язання

Концепція мінімально ефективного масштабу виробництва та її практичне застосування

Математичне програмування: сутність і сфери застосування в управлінні операціями
Обґрунтування управлінських рішень щодо збільшення та зменшення випуску виробництва у короткостроковому періоді

Еволюційне та революційне в процесі розвитку операційної системи

Проблеми та засоби управління процесом створення операційної системи та напрями їх розв'язання

Проблеми та засоби управління процесами перетворень операційної системи та напрями їх розв'язання

Базові концепції проектування операційної системи як практичне втілення сучасних досягнень менеджменту

Проблеми управління життєвим циклом продукції та напрями їх розв'язання

Проблеми управління життєвим циклом технології та напрями їх розв'язання

Взаємна адаптація продукції та виробництва: методи оцінювання необхідності та шляхи здійснення

Функціонально-вартісний аналіз: сутність і сфери застосування в процесі розроблення (вдосконалення) продуктів

Проблеми управління підготовкою виробництва нової продукції та напрями їх розв'язання

Проблеми управління освоєнням виробництва нової продукції та напрями їх розв'язання

Проблеми управління постановкою нової продукції на виробництво та напрями їх розв'язання

Проблеми управління технічним переозброєнням виробництва нової продукції та напрями їх розв'язання

Проблеми управління технічним потенціалом промислового підприємства та напрями їх розв'язання

Тема 6. Управління поточним функціонуванням операційної системи

Проблеми управління поточним функціонуванням операційної системи та напрями їх вирішення

Агреговане та деталізоване планування операційної діяльності: шляхи розвитку та вдосконалення

Сучасний інструментарій та методи планування роботи операційної системи

Сучасний інструментарій та методи контролю виконання планів роботи операційної системи

Загальний підхід й особливі випадки у формуванні виробничої програми та її розподілі за календарними періодами

Ключові підходи до формування оптимальної товарної номенклатури та асортименту продукції

Напрямки оптимізації функціонування основного виробництва

Напрямки оптимізації функціонування допоміжного виробництва

Напрямки оптимізації функціонування обслуговуючого виробництва

Оперативне управління та календарне планування операційної діяльності: ключові тенденції розвитку

Система організації та управління операціями за методом „точно вчасно”

Система організації та управління операціями за методом MRP

Логістичний підхід: сутність, принципи, взаємозв'язок з менеджментом операцій

Тема 7. Управління проектами

Управління проектами: сутність і сфери застосування в менеджменті операцій

Підходи до класифікації проектів: теоретичний та практичний аспекти

Підходи до поділу життєвого циклу проектів на фази та стадії

Сучасні методи та методики оцінки проектів

Методи визначення кошторисної вартості проекту

Методи сіткового планування в управлінні проектами: історія виникнення, види та значення в сучасних умовах розвитку виробництва

Тема 8. Менеджмент якості та управління продуктивністю операційної діяльності

Еволюція підходів і сучасні методи управління якістю

Всеосяжне управління якістю (TQM) як базова концепція сучасного операційного менеджменту

Статистичні методи контролю якості У.Шухарта та їх розвиток протягом XX ст.

Ф.Кросбі, Е.Демінг, Дж.Джуран – найвідоміші гуру менеджменту якості XX ст.

Операційний менеджмент виробничої діяльності

Операційний менеджмент у торгово-посередницькій діяльності

Операційний менеджмент у сфері послуг

Операційний менеджмент у будівництві

Тема 9. Управління продуктивністю операційної діяльності

Методи оцінювання та шляхи підвищення ефективності операційної діяльності

Методи оцінювання та шляхи підвищення продуктивності операційної діяльності

Управління виробничими витратами як складова управління продуктивністю операційної системи

Управління випуском продукції як складова управління продуктивністю операційної системи

4.4. Матеріально-технічне та/або інформаційне забезпечення

- Проекційне мультимедійне обладнання (проектор, екран, ноутбук/комп'ютер);
- Доступ до мережі Internet, точка доступу Wi-Fi;
- OS: Windows, Android, iOS;
- Browsers: Chrome / Opera / Mozilla Firefox / MS Edge;
- Програмне забезпечення: Word, Excel, PowerPoint; Skype, Zoom, Google Meet;
- Система електронного навчання Moodle 3.9
- Тренінгова аудиторія (дошка, фліпчарт, комплект канцелярського приладдя для творчості: маркери, олівці, стікери, кольоровий папір, клей, ватман, блокнот для фліпчарту).

4. Підсумковий контроль

Оцінка якості засвоєння навчальної програми з дисципліни «Операційний менеджмент» охоплює поточний контроль успішності, виконання самостійної роботи, модульний контроль та складання підсумкового іспиту.

Для поточного контролю засвоєння студентами навчального матеріалу під час аудиторних занять та у процесі самостійної роботи передбачено проведення модульної контрольної роботи, порядок проведення та зміст якої доводиться до студентів на початку семестру.

Рівень засвоєння навчальної дисципліни «Операційний менеджмент» визначається за рейтинговою системою оцінювання.

Підсумкова оцінка якості засвоєння навчальної програми визначається за результатами іспиту, порядок проведення якого визначається робочою навчальною програмою.

Поточна успішність включає письмові відповіді в ході аудиторних занять, оцінку засвоєння навчального матеріалу в ході самостійної роботи студентів, виконання завдань поточного контролю знань.

Перелік питань для підготовки до екзамену та заліку

1. Природа операційної функції.
2. Галузеві особливості операційної функції.
3. Сутність операційного менеджменту.
4. Місце операційного менеджменту в системі менеджменту організації.
5. Взаємозв'язок операційного менеджменту з іншими функціональними видами менеджменту.
6. Спільні та відмінні характеристики операційного та виробничого менеджменту.
7. Принципи операційного менеджменту.
8. Функції операційного менеджменту.
9. Методи операційного менеджменту.
10. Сутність та етапи розробки операційної стратегії організації.
11. Формування стратегії виробництва товару.
12. Розробка стратегії процесу.
13. Особливості стратегій сервісних процесів.
14. Сутність системного підходу до управління операційною системою.
15. Особливості та властивості операційної системи.
16. Складові операційної системи: перероблююча підсистема, підсистеми забезпечення, планування та контролю.
17. Класифікаційні підходи до операційних систем.
18. Одиничні (проектні) системи.
19. Дрібносерійні системи.
20. Системи масового виробництва.
21. Системи з безперервним процесом.
22. Поняття операційної діяльності підприємства.
23. Склад основних ресурсів як вхідних факторів операційної діяльності.
24. Товари, послуги як результат операційної діяльності підприємства.
25. Операційні процеси — основа функціонування та розвитку операційної системи.
26. Принципи організації операційних процесів.
27. Типи операційних процесів, їх ознаки.
28. Організація операційного процесу у просторі і часі.
29. Поняття, структура та тривалість операційного циклу.
30. Особливості управління за фазами операційного циклу.
31. Сутність, цілі та етапи проектування операційної системи.
32. Соціотехнічний підхід до розробки операцій.
33. Критерії та фактори проектування операційної системи.

34. Сучасний рівень розвитку операційних систем.
35. Системи автоматизованого проектування.
36. Автоматизовані системи управління виробництвом.
37. Системи автоматизованого складування та подачі товарів.
38. Гнучкі виробничі системи.
39. Відмінності у проектуванні товару та послуги.
40. Прийняття рішень з просторової організації підприємства.
41. Схеми розміщення та масштаби виробничих потужностей.
42. Розміщення приміщень і обладнання сервісних підрозділів підприємства.
43. Стратегічне, тактичне та оперативне планування операцій.
44. Функції оперативного управління операційною діяльністю.
45. Завдання та основні вимоги до оперативного управління операційною системою.
46. Зміст і фази оперативного управління.
47. Контроль операційного процесу.
48. Роль і завдання управління матеріальними ресурсами і запасами.
49. Методи управління запасами.
50. Система управління запасами “точно у термін”.
51. Мотивація у системі операційного менеджменту.
52. Сутність проектного підходу до управління операційною системою.
53. Поняття, значення та фактори забезпечення якості товарів і послуг.
54. Показники якості та методи їх оцінювання.
55. Організаційне забезпечення якості продукції підприємства.
56. Продуктивність операційної діяльності як основна мета операційного менеджменту.
57. Комплексний підхід до питань продуктивності.
58. Показники результативності функціонування операційних систем.
59. Моделювання процесу управління продуктивністю операційних систем.
60. Шляхи підвищення продуктивності організацій.
61. Характерні риси операційного менеджменту виробничої сфери.
62. Роль переробної підсистеми забезпечення.
63. Роль та функції підсистеми забезпечення.
64. Особливості, що покладені в основу класифікації операційних систем.
65. Охарактеризуйте трансформуючу (переробну) підсистему операційної системи.
66. Роль підсистеми планування і контролю у забезпеченні ефективного функціонування переробної підсистеми.
67. Особливості серійної операційної підсистеми.
68. Особливості операційної підсистеми безперервного процесу.
69. Фактори, що впливають на проектування операційних систем у сфері послуг.
70. Особливості управління запасами за умов залежного попиту.
71. Переваги та недоліки системи управління запасами за принципом “точно у термін”.
72. Охарактеризуйте принципи, які лежать в основі функціонування системи управління матеріальними ресурсами.
73. Охарактеризуйте переваги та недоліки методів сітьового планування, які використовуються в операційному менеджменті.
74. Взаємозв'язок між показниками продуктивності та економічністю операційної діяльності.
75. Фактори зовнішнього впливу на продуктивність операційної діяльності.
76. Особливості функції планування в операційному менеджменті.
77. Функція організації в операційному менеджменті.
78. Функція контролю в операційному менеджменті.
79. Шляхи оптимізації операційного процесу.
80. Основні функції диспетчерської служби на підприємстві.
81. Особливості управління запасами за моделлю з фіксованим періодом.

82. Основні етапи планування проектів.
83. Основні методи сітьового планування та управління.
84. Основні виміри продуктивності операційної системи.
85. Сутність показників результативності операційної системи.
86. Функції управління продуктивністю операційної системи.
87. Етапи моделювання процесу управління продуктивністю.
88. Технологія управління продуктивністю операційної системи.
89. Взаємозв'язок між показниками результативності операційних систем.
90. Функції управління продуктивністю.

Самостійна робота
з дисципліни «Операційний менеджмент»

Питання для самостійної роботи (зробити коротке обґрунтування на декілька рядків до кожного питання):

Варіант №0

1. Функція контролю в операційному менеджменті.
2. Типи операційних процесів, їх ознаки.
3. Розробка стратегії процесу.

Контрольна робота №1
з дисципліни «Операційний менеджмент»

Варіант №0

Дайте розгорнуті відповіді на такі питання (п 1, 2) та проведіть обґрунтований аналіз ситуацій (ситуаційна задача):

1. Ключові підходи до формування оптимальної товарної номенклатури та асортименту продукції.
2. Операційний менеджмент виробничої діяльності.
3. **Ситуаційне завдання.** Види виробничих функцій: класичні, неокласичні (Кобба-Дугласа), лінійно-обмежені (Леонт'єва), технологічні (інжинірингові) тощо.

Контрольна робота №2
з дисципліни «Операційний менеджмент»

Варіант №0

1. Теоретичне питання
2. Теоретичне питання
3. Ситуаційне завдання (задача, тести)

Варіант білету з зазначенням максимальної кількості балів за кожне виконане завдання

Чорноморський національний університет імені Петра Могили

(повне найменування вищого навчального закладу)

Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

Спеціальність 073 «Менеджмент», 193 «Геодезія та землеустрій»

Навчальна дисципліна Операційний менеджмент

БІЛЕТ № 0

1. Місце операційного менеджменту в системі менеджменту організації.
2. Прийняття рішень з просторової організації підприємства.
3. Етапи моделювання процесу управління продуктивністю.

Затверджено на засіданні
кафедри менеджменту

Протокол № _____ від „____” _____ 2024 року

Завідувач кафедри
менеджменту

(підпис)

(прізвище та ініціали)

Екзаменатор

(підпис)

(прізвище та ініціали)

Методи та форми навчання та викладення дисципліни

Основними формами навчання є практичні та групові заняття, які передбачають оволодіння системою практичних професійних умінь та навичок з курсу та передбачають оволодіння студентами основам операційного менеджменту та засвоєння особливостей на підприємствах різних галузей.

Основними методами навчання є:

- словесний метод, такий як пояснення;
- практичний метод, що передбачає розв'язання практичних ситуацій, виконання тестів, контрольної роботи.

6. Критерії оцінювання та засоби діагностики результатів навчання

Денна форма навчання 071 «Облік і оподаткування», 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»

№	Вид діяльності (завдання)	Максимальна кількість балів
1	Відповіді на семінарських заняттях (відповіді та дискусії під час обговорення, активна участь у командній роботі, презентації, розв'язок ситуаційних завдань, кейсів тощо).	35
2	Виконання контрольної роботи	10
3	Наукове повідомлення за заданою тематикою (в т.ч. англійською мовою)	15
4	Екзамен	40
5	Всього	100
6	***Додаткові бали Неформальна освіта (сертифікат)	10

Денна форма навчання 073 «Менеджмент», 193 «Геодезія та землеустрій»

№	Вид діяльності (завдання)	Максимальна кількість балів
1	Відповіді на семінарських заняттях (відповіді та дискусії під час обговорення, активна участь у командній роботі, презентації, розв'язок ситуаційних завдань, кейсів тощо).	45
2	Виконання контрольної роботи	10
3	Наукове повідомлення за заданою тематикою (в т.ч. англійською мовою)	15
4	Залік	30
5	Всього	100
6	***Додаткові бали Неформальна освіта (сертифікат)	10

Виходячи з поставлених цілей і індивідуальних особливостей студентів необхідно враховувати:

- правильність і усвідомленість викладання матеріалу, повноту розкриття понять і закономірностей, точності вживання професійної термінології;
- самостійність відповіді;
- логічність, доказовість при вивченні матеріалу;
- ступінь сформованості інтелектуальних, загальнонаукових, специфічних знань і умінь.

Оцінювання роботи студентів протягом семестру здійснюється відповідно до «Положення про систему рейтингової оцінки ЧНУ імені Петра Могили» під час проведення заходів поточного та підсумкового контролю за рівнем засвоєння ними знань з дисципліни, що викладається. Механізми поточного і підсумкового контролю працюють у напрямках створення необхідної мотивації:

- поточний контроль створює мотив до постійної систематичної самостійної творчої праці,
- вихідний контроль створює стимули до отримання знань, формує відповідальність за кінцевий результат.

Поточний контроль знань студентів протягом одного семестру включає оцінку за роботу на практичних заняттях та самостійну роботу.

Контрольні заходи включають поточний і підсумковий контроль. Перевірка та оцінювання знань студентів проводиться у таких формах:

1. Оцінювання знань студента під час семінарських занять.
2. Оцінювання виконання самостійної роботи з дисципліни «Операційний менеджмент».
3. Проведення поточного модульного контролю.
4. Проведення іспиту.
5. **Оцінювання знань студентів під час семінарських, практичних занять** має на меті перевірку рівня підготовленості студента до виконання конкретної роботи. Об'єктами поточного контролю є: а) систематичність, активність та результативність роботи протягом семестру над вивченням програмного матеріалу навчальної дисципліни; відвідування занять; б) володіння знань предметної області при виконанні самостійної роботи з дисципліни «Операційний менеджмент»; в) рівень підготовки до виступу на семінарських заняттях.

При оцінюванні практичних завдань увага також приділяється якості, самостійності та своєчасності здачі виконаних завдань викладачу (згідно з графіком навчального процесу). Якщо якась із вимог не буде виконана, то оцінка буде знижена.

Оцінювання знань студента під час семінарських, практичних занять

Поточний контроль проводиться на кожному семінарському (практичному) занятті та за результатами виконання завдань самостійної роботи. Він передбачає оцінювання теоретичної підготовки та виконання практичних завдань здобувачів вищої освіти із зазначеної теми (у тому числі, самостійно опрацьованого матеріалу) під час роботи на практичних заняттях.

Об'єктом оцінювання навчальних досягнень студентів є знання, уміння та навички, досвід творчої діяльності, емоційно-ціннісного ставлення до навколишньої дійсності.

Поточний контроль знань студентів протягом одного семестру включає оцінку за роботу на семінарських заняттях та самостійну роботу.

Критерії поточної оцінки знань студентів.

Усний виступ та виконання письмового завдання, тестування	Критерії оцінки
5	У повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу.
4	Достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки.
3	В цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки.
2	Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності.
1	Частково володіє навчальним матеріалом не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів та письмових відповідей, допускаючи при

	цьому суттєві помилки.
0	Не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань.

Заочна форма навчання, спеціальність 073

№	Вид діяльності (завдання)	Максимальна кількість балів
	Відповіді на семінарських заняттях (відповіді та дискусії під час обговорення, вирішення ситуаційних завдань).	10
	Виконання контрольної роботи	40
	Захист контрольних робіт	10
	Екзамен	40
	Всього	100

Заочна форма навчання, спеціальність 076

№	Вид діяльності (завдання)	Максимальна кількість балів
	Відповіді на семінарських заняттях (відповіді та дискусії під час обговорення, вирішення ситуаційних завдань).	10
	Виконання контрольної роботи	40
	Захист контрольних робіт	20
	Залік	30
	Всього	100

Об'єктом оцінювання навчальних досягнень студентів є знання, уміння та навички, досвід творчої діяльності.

Поточний контроль знань студентів включає оцінку за роботу на семінарських заняттях та самостійну роботу.

За активну на семінарських заняттях під час дискусії, участь в командній роботі під час вирішення ситуаційних завдань студенти можуть отримати до 5 балів за семінарське заняття.

Поточний контроль знань студентів здійснюється через проведення письмових контрольних робіт завантажених в Moodle.

<http://moodle3.chmnu.edu.ua>

Контрольна робота оцінюється від 0-40 балів, на останньому занятті студенти захищають контрольну роботу, що оцінюється від 0 до 10 балів.

Виконання самостійної роботи з дисципліни
«Операційний менеджмент»

Самостійна робота складається з завдань, яка поєднує у собі теоретичну частину (наукове повідомлення) та завдання (ситуаційні задачі) (розміщено у MOODLE: за посиланням <http://moodle3.chmnu.edu.ua/>). В процесі виконання даного виду роботи студенти повинні повноцінно розкрити сутність поставлених питань (зробити обґрунтоване дослідження по кожному питанню у переліку).

Контрольні роботи виконуються самостійно кожним студентом протягом семестру. Вибір варіантів здійснюється вибірково.

Структурно завдання складається з двох частин: теоретичної (два питання) та практичної (ситуаційна задача). При відповіді на теоретичне питання студент має опрацювати не лише запропонований опорний конспект лекцій, а й іншу літературу та нормативно-правові акти стосовно цього питання. Робота повинна виконуватися письмово протягом відведеного терміну та подається на перевірку викладачеві.

Контрольна робота оцінюється максимум у 10 балів. За вірну відповідь на теоретичне

питання студенту нараховується 1 бал. За правильно виконане практичне завдання - 3 бали.

Критерії поточної(контрольної роботи) оцінки знань студентів.

Усний виступ та виконання письмового завдання, тестування	Критерії оцінки
9-10	В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі тестові завдання.
7-8	Достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішив більшість тестових завдань.
5-6	В цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішив половину тестових завдань.
3-4	Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив меншість тестових завдань.
1-2	Частково володіє навчальним матеріалом не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів та письмових відповідей, допускаючи при цьому суттєві помилки. Правильно вирішив окремі тестові завдання.
0	Не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань. Не вирішив жодного тестового завдання.

Підсумковий контроль знань студентів означає поступове накопичення балів від одного поточного контролю до іншого в кінцевому рахунку отримання загального підсумкового балу.

Проведення підсумкового контролю знань.

Результатом вивчення дисципліни виступає екзамен. Умовою допуску до підсумкового контролю знань є позитивні оцінки з поточного модульного контролю знань. Контроль знань студентів здійснюється за 100-бальною шкалою. Максимальну кількість балів, яку може отримати студент протягом семестру становить 60 балів. На іспит відповідно відводиться максимальна кількість балів - 40 балів.

Білет складається з двох теоретичних питань та одного практичного завдання (ситуаційної задачі).

**Критерії підсумкового оцінювання знань
(екзамену) здобувачів вищої освіти**

Критерії оцінювання	Кількість балів
В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає у відповіді, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань. Правильно вирішено усі тестові завдання.	40
Достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає у відповіді, в основному розкриває зміст. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішено більшість тестових завдань.	30
В цілому володіє навчальним матеріалом, викладає його основний зміст у відповіді, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішено половину тестових завдань.	20
Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає матеріал, недостатньо розкриває зміст його у відповіді, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішено меншість тестових завдань.	15
Частково володіє навчальним матеріалом, не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів та письмових відповідей, допускаючи при цьому суттєві помилки. Правильно вирішено окремі тестові завдання.	10
Не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти у відповіді, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань. Не вирішено жодного тестового завдання.	0

**Критерії підсумкового оцінювання знань (заліку)
здобувачів вищої освіти**

Критерії оцінювання	Кількість балів
У повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає у відповіді, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань. Правильно вирішено усі тестові завдання.	30
Достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає у відповіді, в основному розкриває зміст. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішено більшість тестових завдань.	30
В цілому володіє навчальним матеріалом, викладає його основний зміст у відповіді, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішено половину тестових завдань.	20
Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає матеріал, недостатньо розкриває зміст його у відповіді, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішено меншість тестових завдань.	15
Частково володіє навчальним матеріалом, не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів та письмових відповідей, допускаючи при цьому суттєві помилки. Правильно вирішено окремі тестові завдання.	10

Не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти відповіді, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань. Не вирішено жодного тестового завдання.	0
---	---

7. Рекомендовані джерела інформації

7.1. Основні:

1. Белінський П. І. Менеджмент виробництва та операцій: Підручник. Київ : Центр навчальної літератури, 2020. 624 с.
2. Василенко В. О., Ткаченко Т. В. Виробничий (операційний) менеджмент: навч. посіб. Вид. 2-ге, виправл. і допов. К : Центр навч. л-ри, 2022. 532 с.
3. Гевко І. Б. Операційний менеджмент : навч. посіб. К. : Кондор, 2015. 228 с.
4. Іванов М. М., Комазов П. В. Операційний менеджмент : навч. посіб. К. : «Центр учбової літератури», 2012. 368 с.
5. Микитенко Н. В. Операційний менеджмент. Практикум : навч. посіб. К. : КНТЕУ, 2017. 197 с.
6. Трут О. О. Операційний менеджмент : підруч. К. : Академвидав, 2020. 348 с.

7.2. Додаткові:

1. Комарницький І. Ф., Белінський П. І., Кравець В. І. Менеджмент виробництва та операцій (тестові, проблемні ситуації, практичні завдання) : навч. посіб. Київ : Центр навчальної літератури, 2015. 236 с.
2. Омеляненко Т. В., Задорожна Н. В. Операційний менеджмент : навч.-метод. посіб. для самостійного вивчення дисципліни. К. : КНЕУ, 2018. 236 с.
3. Сумець О. М. Основи операційного менеджменту : підруч. для студ. ВНЗ. К: Професіонал, 2015. 414 с.
4. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL : <http://rada.gov.ua>.